

BELGISCHE SENAAT

COMMISSIEVERGADERING VAN 3 JULI 1928

Aanvullend verslag uit naam der Commissiën voor de Justitie, belast met het onderzoek van het Wetsontwerp tot intrekking van artikel 298 van het Burgerlijk Wetboek.

(Zie de n° 46, 153 (zitting 1921-1922) en de Handelingen van de Kamer der Volksvertegenwoordigers, vergaderingen van 14 Februari en 27 Maart 1924; n° 76 (zitting 1927-1928) en de Handelingen van den Senaat, vergaderingen van 14, 15 en 26 Maart 1928.)

Aanwezig : de heeren BRAUN, voorzitter-verslaggever ; ASOU, DE LEY, DE PIERPONT SURMONT DE VOLSBERGHE, DISIÈRE, DU BOST, HÉNAULT, LEBON, MEYERS, PAULSEN, TSCHOFFEN, VAN FLETEREN en MAGNETTE.

MEVROUW, MIJNE HEEREN,

De Senaat heeft, op 20 Maart jongstleden, met 70 tegen 53 stemmen en eene onthouding, een ordevoorstel goedgekeurd waarbij gevraagd werd dat « alvorens de Senaat zou overgaan tot de stemming over het wetsontwerp tot intrekking van artikel 298 van het Burgerlijk Wetboek, dit laatste zou worden voorgelegd aan het advies van het Bestendig Comité van den Raad voor Wetgeving, bij hetwelk de Minister van Justitie voornemens was de zaak aanhangig te maken ».

Op 25 Maart reeds gaf de Minister gevolg aan zijn voornemen en op 9 Mei maakte hij aan den Voorzitter van den Senaat het advies over dat het Bestendig Comité van den Raad voor Wetgeving hem had medegedeeld.

Op 15 Mei deelde de Voorzitter van den Senaat dit aan de vergadering mede, daarbij voegende : « Dit verslag wordt vertaald, gedrukt en rondgedeeld. Ik stel U eveneens voor den tekst, door

het Bestendig Comité van den Raad voor Wetgeving ingediend, voor te leggen aan de Commissie voor Justitie, die zal worden aangezocht eerlang hare conclusiën neer te leggen. »

De tekst van den Raad voor Wetgeving, samen met de toelichting, luidt als volgt :

Tekst door het Bestendig Comité voorgesteld.

Na te hebben beraadslaagd, stelt het Bestendig Comité voor artikel 298 van het Burgerlijk Wetboek te vervangen door de volgende bepaling :

« In geval van echtscheiding bij rechterlijk vonnis wegens overspel uitgesproken, mag de schuldige echtgenoot niet met den medeplichtige aan dat overspel in het huwelijk treden.

» Evenwel, ten minste drie jaar nadat de echtscheiding werd uitgesproken, kan de rechtbank die uitspraak gedaan heeft over de vraag om echtscheiding, om ernstige redenen, onthefing van dit

verbod verleen. Werd de echtscheiding in het buitenland uitgesproken, dan is de rechtbank van eersten aanleg te Brussel bevoegd.

» De rechtbank spreekt recht over het verzoekschrift van den belanghebbende, op tegenspraak met het openbaar ministerie; de zaak wordt in de raadkamer behandeld.

» In hooger beroep kan slechts worden gekomen binnen veertien dagen na de beteekening van het vonnis. Voor het Hof van Beroep wordt de zaak eveneens in de Raadkamer behandeld.

» Het vonnis en het arrest worden in openbare terechtzitting uitgesproken.

» Het cassatieberoep is schorsend. »

Toelichting.

Het eerste lid van den nieuwen tekst behoudt de verbodsbepaling; doch het weglaten van het woord : « *nimmer* », dat in den vroegeren tekst voorkomt, duidt aan dat dit verbod ophoudt volstrekt te zijn.

* *

Lid 2 van den voorgestelden tekst geeft aan de rechterlijke macht het recht het verbod op te heffen dat in het eerste lid wordt gehuldigd.

De rechter zal gebruik maken van zijne macht van beoordeeling, volgens de omstandigheden der zaak. Eenerzijds zal hij diegene aanhouden die, ten aanzien van den beleedigden echtgenoot en van zijne kinderen, het verbod wetigen en anderzijds, diegene die, gelet op den feitelijken toestand tusschen den schuldigen echtgenoot en zijn medeplichtige en vooral van hunne kinderen, het opheffen van het verbod mochten rechtvaardigen. Naarmate, volgens het geval, de eene of de andere dier omstandigheden hem overwegend mochten blijken, zal de rechter de vrijstelling verleen of weigeren.

Desvoorkomend zal hij ook letten op

het feit dat de beleedigde echtgenoot overleden is of een nieuw huwelijk heeft aangegaan.

* *

In beginsel is bevoegd de rechtbank van eersten aanleg waarbij de vraag om echtscheiding werd aangebracht.

Is deze rechtbank een buitenlandsche rechtbank, dan is de rechtbank van eersten aanleg te Brussel bevoegd.

* *

Lid 3 bepaalt de wijze waarop de rechtspleging wordt gevoerd en beschikt dat het openbaar ministerie daarbij aanwezig zal zijn.

Deze tegenspraak bleek beter dan die van den beleedigden echtgenoot, wiens aanwezigheid het debat zou kunnen verbitteren. Het openbaar ministerie is genoegzaam gewapend om de noodige inlichtingen in te winnen en aan den rechter te verstrekken.

* *

Naar luid van lid 4, is het vonnis vatbaar voor beroep. Dit moet worden ingesteld binnen een betrekkelijk korten termijn, want het belang van degenen die door de verbodsbepaling getroffen zijn, vergt dat het geding spoedig afge-loopen zij.

Uit den tekst volgt dat het beroep ingesteld vóór de beteekening van het vonnis niet ontvankelijk zou zijn; aldus wordt de mogelijkheid geweerd van ondoordacht beroep ingesteld onder den invloed der eerste ontroering verwekt door een ongunstig vonnis.

* *

Ten slotte moest worden voorzien de mogelijkheid van een cassatieberoep en moest daaraan een schorsend karakter worden gegeven, om te beletten dat een

huwelijk zou worden voltrokken krachtens een arrest dat later teniet kon worden gedaan. Dit wordt geregeld in het laatste lid van den voorgestelden tekst.

Voor het Bestendig Comité van den Raad voor Wetgeving, samengesteld uit de heeren Dejongh, voorzitter, De Haene, Dupriez, Marcq, Morelle, Res-teau, Servais en Speyer, leden.

De Voorzitter,
CHARLES DEJONGH.

In die omstandigheden heeft de Commissie voor Justitie vergaderd op Dinsdag 3 Juli, om zich uit te spreken over de conclusiën van het Bestendig Comité.

Na een welverdiende hulde aan de nagedachtenis van den heer Deswarte, ondervoorzitter der Commissie, werd de beraadslaging geopend.

In bijkomende orde en alleen voor het geval dat de eenvoudige intrekking van artikel 298 niet mocht worden aangenomen, stelde een lid voor den tekst van het Bestendig Comité te vervangen door eene bepaling waarbij een termijn wordt vastgesteld, vóór het verstrijken waarvan de schuldige echtgenoot niet met zijn medeplichtige in het huwelijk mag treden, doch na ver-

strijken waarvan hij het wel zou mogen, van rechtswege en zonder dat de rechtbank hoeve in te grijpen. Artikel 298 zou dus luiden : « In geval van echtscheiding bij rechterlijk vonnis wegens overspel uitgesproken, mag de schuldige echtgenoot niet met den medeplichtige aan dat overspel in het huwelijk treden vóór het verstrijken van drie jaar nadat de echtscheiding werd uitgesproken ; evenwel kan de rechtbank dezen termijn om ernstige redenen verkorten. »

Na deze beraadslaging legde de Voorzitter den door het Bestendig Comité ingediende tekst ter stemming. Hij werd aangenomen met 10 tegen 4 stemmen. Een lid uit de meerderheid maakte bij de stemming dit voorbehoud dat « volgens hem de rechtbank zou moeten vrij zijn den termijn van drie jaar, na uitspraak van het vonnis, te verkorten in sommige omstandigheden waarover zij zelve zou oordeelen ».

Gelet op deze stemming, meende de geachte heer Magnette niet langer het ambt van verslaggever te kunnen waarnemen en de heer Braun werd verzocht dit in zijne plaats te doen.

De Voorzitter-Verslaggever,
ALEX. BRAUN.